

## Zweitse Landsheer, siervazen en serviezen voor Goedewaagen in de periode 1952- 1960 bruikleen collectie Ellen Westenberg

Dit jaar viert het Keramisch Museum Goedewaagen dat Royal Goedewaagen in 1963 aan de Glaslaan in Nieuw Buinen, in het hart van de vroegere Drentse glasindustrie, een fabriekshal aankocht om de in Gouda al succesvolle serviezenlijn op veel grotere, industriële schaal te gaan opzetten. De lustrumviering van '50 jaar Goedewaagen in Drenthe' zet het museum glans bij met een uniek project waarbij uit de collectie van Ellen Westenberg het gebruiks- en sieraardewerk van Zweitse Landsheer voor Goedewaagen uit de periode 1952 en 1960 gepresenteerd wordt. Het waren vooral de serviezen van Zweitse Landsheer die in Drenthe in productie werden genomen.

Zweitse Landsheer (Amsterdam 1928 - Den Bosch 2010), genoemd als pionier van de minimalistische keramiek in de jaren 50, kan zonder enige twijfel beschouwd worden als één van de belangrijkste ontwerpers van de naoorlogse keramische industrie van Nederland. Opgeleid aan het Amsterdamse Instituut voor Kunstnijverheids Onderwijs bij Wim de Vries vond hij na zijn diplomering in 1952 werk bij Goedewaagen. Artistiek directeur Dirk Abraham Goedewaagen zette de jonge ontwerper in op twee fronten. Landsheer moest oudere vaas- en serviesontwerpen een moderne stilering geven. Hij werd ook aangezet tot eigen moderne ontwerpen. Zijn peper-, zout- en mosterd-stel werd op de fabriek met enthousiasme verwelkomd en leidde direct tot een grote reeks verdere opdrachten.



*Koffie-servies Athene*



*Zweitse Landsheer draait ontwerp op schopschijf, ca 1955, foto Bonnie Loef.*

Landsheers ontwerpen ademen enerzijds de retro-vormgeving van de jaren 50 uit zoals in zijn Pinguin-tafelattributen, anderzijds zijn ze ook heel elegant als zijn mokkaset M1519 en zijn laatste servies Athene, dat in 1960 ook nog in een bonechine-versie uitgevoerd werd.

Landsheers grootste ontwerpsucces was het servies Maestro dat wereldwijd verkocht werd. Het verkoopsucces werd mede bepaald door de nieuwe veldspaatscherf die gestookt op 1180 graden Celcius een steengoed-kwaliteit opleverde. Geschikt voor de al in de USA gebruikte vaatwasmachine. Ook met zijn in chammotteklei gedraaide vaas- en schaal-ontwerpen wist Zweitse Landsheer te verrassen. Deze ontwerpen werden door Willem van Norden van avant-garde decors voorzien. In 1959 werd Landsheer benoemd tot docent op de academie van Den Bosch; kort daarop werd hij directeur van de sociale werkplaats Cor Unum die hij tot een goede aardewerkfabriek 'ombouwde'.

De tentoonstelling is te zien t/m 30 september 2013 in Keramisch Museum Goedewaagen, Glaslaan 29, Nieuw Buinen, [www.keramischmuseumgoedewaagen.nl](http://www.keramischmuseumgoedewaagen.nl)